

Obawy przed zarażeniem się koronawirusem i postrzeganie działań rządu w czerwcu

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2020/21

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W maju realizowano w Polsce harmonogram odmrażania poszczególnych obszarów gospodarki i łagodzenia obostrzeń związanych z koronawirusem. Wyraźnie opadająca fala zakażeń SARS-CoV-2, zmniejszenie liczby osób przebywających w szpitalach, a także przyspieszona realizacja szczepień przyczyniły się do wprowadzenia w czerwcu kolejnego etapu luzowania obostrzeń – tym razem na okres wakacyjny. W tej sytuacji po raz kolejny zapytaliśmy respondentów o ich obawy przed zarażeniem się koronawirusem oraz o ocenę polityki rządu wobec epidemii¹. Badanie było realizowane w momencie wchodzenia w życie pierwszych złagodzonych zasad bezpieczeństwa na nadchodzący sezon letni.

OBAWY PRZED ZARAŻENIEM SIĘ KORONAWIRUSEM

W czerwcu po raz pierwszy od początku pandemii odsetek osób nieobawiających się zakażenia (51%) przewyższył odsetek tych, którzy takie obawy wyrażają (48%). W porównaniu z ubiegłym miesiącem zauważalnie zwiększyła się grupa badanych, którzy w ogóle nie boją się zakażenia (23%, o 5 punktów procentowych więcej niż w maju), a zmniejszyła liczba tych, którzy deklarują duże obawy w tym względzie (14%, o 4 punkty procentowe mniej niż w maju).

---

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (373) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

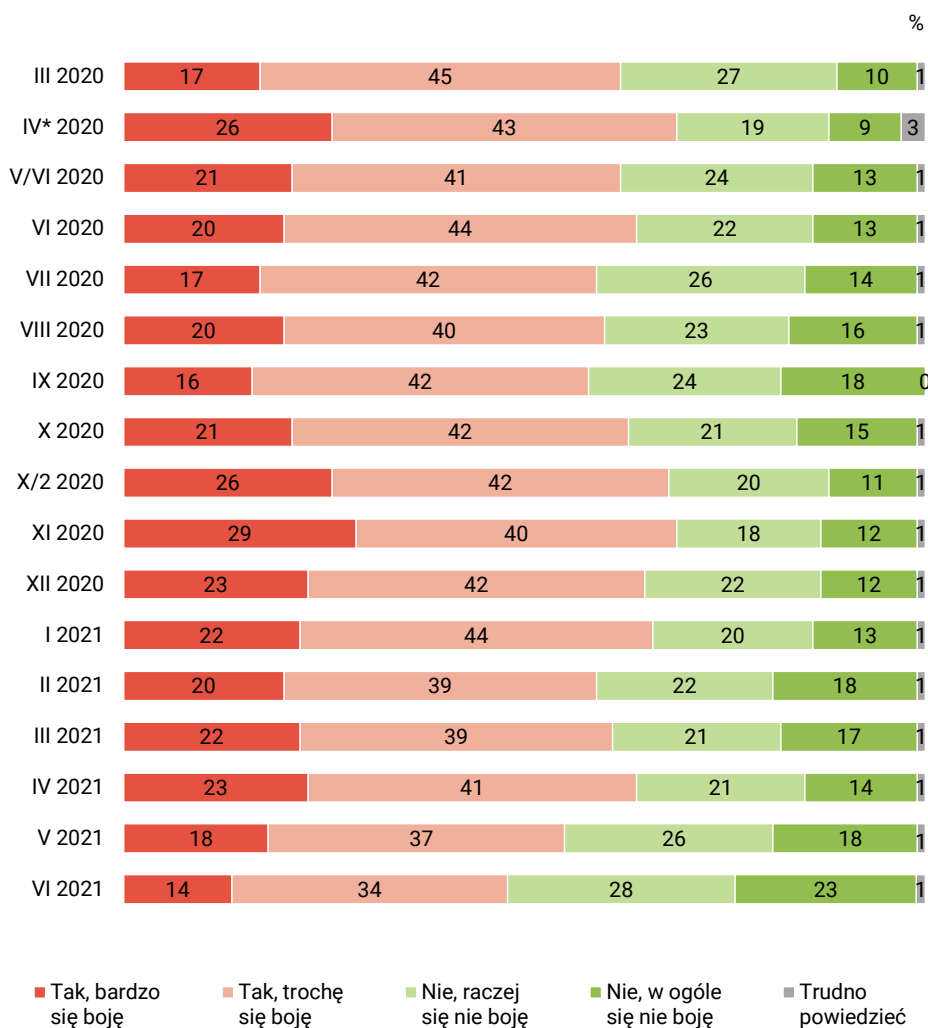
Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej, do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 7 do 17 czerwca 2021 roku na próbie liczącej 1218 osób (w tym: 60,8% metodą CAPI, 26,7% – CATI i 12,6% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcje wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

RYS. 1. Czy Pan(i) osobiście boi się zarażenia koronawirusem?

* Badanie przeprowadzone w czasie lockdownu na próbie internautów

Niepokój związany z zakażeniem koronawirusem zależy przede wszystkim od wieku – im młodszy badani, tym odczuwany strach jest mniejszy. Brak obaw deklaruje ogółem 82% respondentów między 18 a 24 rokiem życia i tylko 31% osób mających co najmniej 65 lat. Ogółem większość badanych w grupie wiekowej 55–64 lata (58%) oraz 65+ (67%) odczuwa obawy przed możliwością zachorowania na COVID-19.

TABELA 1

Wiek	Czy Pan(i) osobiście boi się zarażenia koronawirusem?				
	Tak, bardzo się boję	Tak, trochę się boję	Nie, raczej się nie boję	Nie, w ogóle się nie boję	Trudno powiedzieć
	w procentach				
18–24 lata	2	16	37	45	0
25–34	8	31	28	29	4
35–44	10	32	36	23	0
45–54	8	38	38	17	0
55–64	16	42	20	21	1
65 lat i więcej	28	39	18	13	1

Warto podkreślić, że od obaw przed zakażeniem nie uwalnia nawet zaszczepienie się dwoma dawkami szczepionki. Większość respondentów w pełni zaszczepionych przeciw COVID-19 boi się możliwości zakażenia mniej lub bardziej (58%). Obawy przed zachorowaniem są skorelowane z chęcią zaszczepienia się. Badani, którzy deklarują chęć poddania się szczepieniu, stanowią ogółem najliczniejszą grupę osób odczuwających strach przed zarażeniem się koronawirusem (61%).

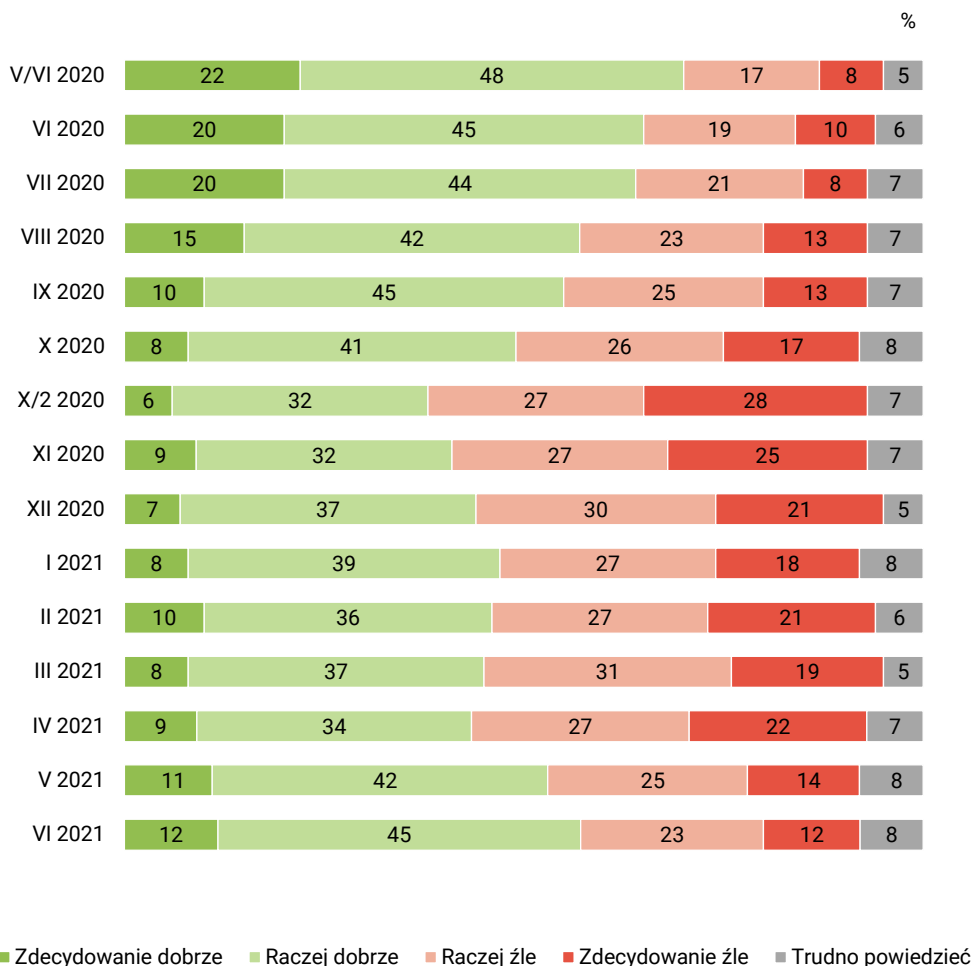
TABELA 2

Czy chciał(a) Pan(i) zaszczepić się przeciw COVID-19?		Czy Pan(i) osobiście boi się zarażenia koronawirusem?				
		Tak, bardzo się boję	Tak, trochę się boję	Nie, raczej się nie boję	Nie, w ogóle się nie boję	Trudno powiedzieć
		w procentach				
Zdecydowanie tak		22	39	23	15	0
Raczej tak		7	38	37	18	0
Raczej nie		4	33	45	18	0
Zdecydowanie nie		6	17	25	51	1
Już zaszczepiłem(a) się	jedną dawką	15	41	28	14	3
	dwiema dawkami	21	37	23	19	0
Trudno powiedzieć		5	30	35	24	7

JAK RZĄD RADZI SOBIE ZE ZWALCZANIEM EPIDEMII?

W czerwcu oceny działań rządu w zwalczaniu epidemii koronawirusa poprawiły się i są najwyższe od sierpnia 2020 roku. Urzędujący gabinet w kontekście walki z epidemią pozytywnie ocenia ogółem 57% respondentów (wzrost o 4 punkty procentowe w porównaniu z majem), a krytycznie postrzega 35% badanych (spadek o 4 punkty procentowe w porównaniu z poprzednim miesiącem).

RYS. 2. Jak, ogólnie rzecz biorąc, ocenia Pan(i) działania rządu mające na celu walkę z epidemią koronawirusa w Polsce?

Politykę działań rządu wobec epidemii różnicuje przede wszystkim wiek respondentów. Wyraźnie widoczna jest następująca zależność: im młodszy badani, tym gorzej oceniają politykę rządu w tej kwestii – i odwrotnie. Działania obecnego gabinetu mające na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 i zachorowań na COVID-19 są postrzegane pozytywnie przez większość ankietowanych powyżej 35 roku życia. Z kolei negatywnie ocenia je większość badanych między 18 a 24 rokiem życia. Respondenci mający od 25 do 34 lat są podzieleni w swoich opiniach, ale nieznacznie przeważają wśród nich te krytyczne. Warto zauważyć, że co dziesiąty ankietowany w wieku 18-24 lata nie ma jednoznacznej opinii na ten temat.

TABELA 3

Wiek	Jak, ogólnie rzecz biorąc, ocenia Pan(i) działania rządu mające na celu walkę z epidemią koronawirusa w Polsce?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
18–24 lata	29	61	10
25–34	44	48	8
35–44	53	40	8
45–54	61	30	9
55–64	64	27	8
65 lat i więcej	76	18	6

Wśród cech społeczno-demograficznych respondentów postrzeganie działań rządu wobec epidemii różnicuje wykształcenie, status społeczno-zawodowy i udział w praktykach religijnych. Wysoką aprobatę wobec polityki urzędującego gabinetu wyrażają osoby z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym (70%) i zasadniczym zawodowym (69%), a także emeryci (75%), rolnicy (65%) i renciści (64%). Najmniej zadowoleni z działań podejmowanych przez rząd w tym zakresie są uczniowie i studenci (60%), kadra kierownicza wraz ze specjalistami z wyższym wykształceniem (55%) oraz pracujący na własny rachunek (51%), a także respondenci posiadający wykształcenie wyższe (46%). Z kolei im częstsze uczestnictwo w praktykach religijnych deklarują respondenci, tym bardziej aprobują obecną politykę wobec epidemii.

Postrzeganie skuteczności działań rządu w tym zakresie zależy ściśle od poglądów i sympatii politycznych ankietowanych. Nieco ponad trzy czwarte badanych deklarujących prawicowe poglądy polityczne (76%) postrzega pozytywnie politykę urzędującego gabinetu wobec epidemii, a ponad połowa identyfikujących się z lewicą ocenia ją krytycznie (55%). Wśród potencjalnych elektoratów zdecydowana większość zwolenników Prawa i Sprawiedliwości (oraz jego koalicjantów) docenia działania rządu (92%), zaś wyborcy partii opozycyjnych postrzegają je krytycznie.

TABELA 4

Potencjalne elektoraty	Jak, ogólnie rzecz biorąc, ocenia Pan(i) działania rządu mające na celu walkę z epidemią koronawirusa w Polsce?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	92	5	4
Polska 2050 Szymona Hołowni	36	60	4
Koalicja Obywatelska (PO, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	36	59	5
Konfederacja Wolność i Niepodległość (KORWiN, Ruch Narodowy, Braun)	26	73	2
Lewica (Nowa Lewica – dawnej SLD, Wiosna, Lewica Razem)	25	65	10

Ogólna ocena działań obecnego gabinetu w walce z epidemią ma ścisły związek z postrzeganiem programu szczepień przeciw COVID-19 przez respondentów. Badani zadowoleni z organizacji szczepień najczęściej pozytywnie oceniają starania rządu w przeciwdziałaniu rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 (69%) i odwrotnie – niezadowoleni oceniają je krytycznie (77%).

TABELA 5

Jak, ogólnie rzecz biorąc, Pan(i) ocenia organizację szczepień przeciw COVID-19?	Jak, ogólnie rzecz biorąc, ocenia Pan(i) działania rządu mające na celu walkę z epidemią koronawirusa w Polsce?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Dobrze	69	26	5
Źle	18	77	5
Trudno powiedzieć	26	47	27

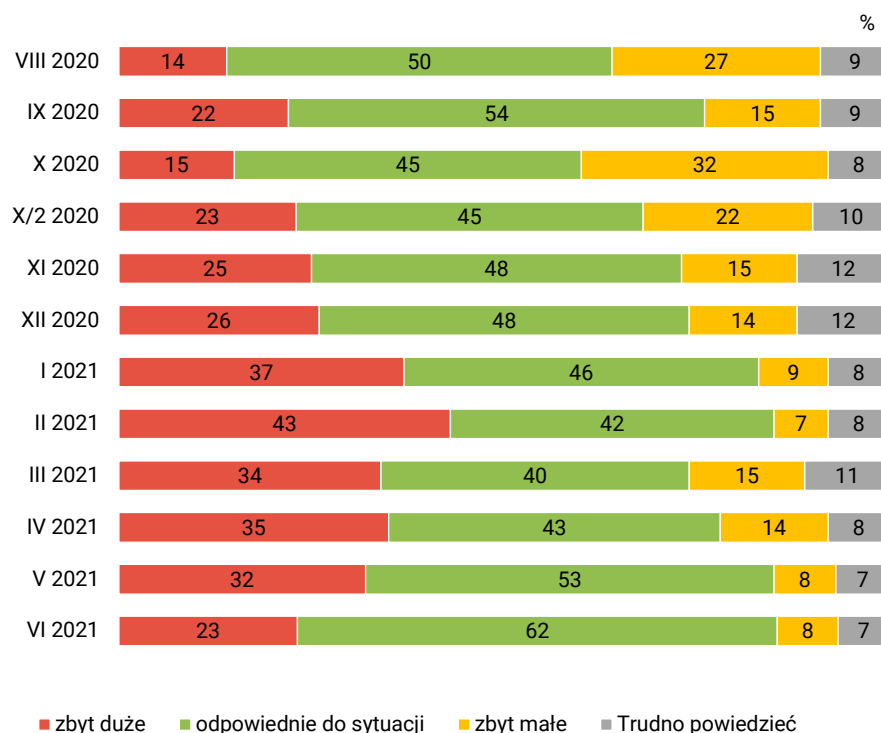
POSTRZEGANIE OGRANICZEŃ I RESTRYKCJI

W czerwcu kontynuowano rozpoczęty miesiąc wcześniej proces luzowania obostrzeń. Na początku miesiąca m.in. umożliwiono organizowanie wesel, targów i konferencji (przy zachowaniu limitów), a także zwiększono dopuszczalną liczbę pasażerów w transporcie publicznym. Kolejnym krokiem było otwarcie stref gastronomicznych w kinach, teatrach i na koncertach, a także zwiększenie limitu wiernych w świątyniach. Ważną informacją wśród rządowych wytycznych był zapis stwierdzający, że limity nie dotyczą osób w pełni zaszczepionych przeciw COVID-19.

Společne oczekiwania wobec powrotu do przedpandemicznej normalności są coraz większe, a znoszenie kolejnych obostrzeń zdaje się wychodzić im naprzeciw. Większość ankietowanych uważa, że obowiązujące ograniczenia i restrykcje są odpowiednie do obecnej sytuacji. Znacznie mniej osób niż w maju określa je jako zbyt duże (spadek o 9 punktów procentowych, 23%), a tyle samo co przed miesiącem odczuwa, że są niewystarczające (8%).

RYS. 3. Czy obowiązujące obecnie ograniczenia i restrykcje są:

Opinia na temat obowiązujących ograniczeń i restrykcji ma związek z wiekiem i obawami badanych przed zarażeniem się koronawirusem. Im młodszy respondenci, tym częściej określają obowiązujące restrykcje jako zbyt duże. Osoby wyrażające mniejszy lub większy strach przed możliwością zakażenia najczęściej uważają, że obecne ograniczenia są odpowiednie do sytuacji (69%).

TABELA 6

Czy Pan(i) osobiście boi się zarażenia koronawirusem?*	Czy obowiązujące obecnie ograniczenia i restrykcje są:			
	zbyt duże	odpowiednie do sytuacji	zbyt mało	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Tak, bardzo się boję	10	69	16	6
Tak, trochę się boję	14	69	9	8
Nie, raczej się nie boję	28	61	5	6
Nie, w ogóle się nie boję	39	51	6	4

* Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Stosunek do restrykcji i ograniczeń zależy również od poglądów i preferencji politycznych. Badani deklarujący prawicowe poglądy najczęściej uważają, że ograniczenia epidemiczne są odpowiednie do sytuacji (69%). Wśród potencjalnych elektoratów najsilniej to przekonanie wyrażają zwolennicy PiS i jego koalicjantów (78%). Wyborcy ugrupowań opozycyjnych uwzględnionych w analizie także podzielają w większości tę opinię. Wyjątek stanowią tutaj zwolennicy Konfederacji, wśród których dominuje przekonanie, że obowiązujące obostrzenia są zbyt duże.

TABELA 7

Potencjalne elektoraty	Czy obowiązujące obecnie ograniczenia i restrykcje są:			
	zbyt duże	odpowiednie do sytuacji	zbyt małe	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Konfederacja Wolność i Niepodległość (KORWiN, Ruch Narodowy, Braun)	67	19	9	4
Polska 2050 Szymona Hołowni	30	61	6	4
Koalicja Obywatelska (PO, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	18	59	13	10
Lewica (Nowa Lewica – dawniej SLD, Wiosna, Lewica Razem)	15	62	17	6
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	13	78	6	4

***

W czerwcu w opiniach badanych widać optymizm i nadzieje na powrót do normalności sprzed czasów pandemii. Rosnąca liczba osób zaszczepionych przeciw COVID-19, znaczący spadek zakażeń SARS-CoV-2 i luzowanie obostrzeń przyczyniły się do pierwszej od czasów początku pandemii niewielkiej przewagi osób nieobawiających się zakażenia nad deklarującymi strach. Poprawiły się również oceny działań rządu mających na celu walkę z epidemią koronawirusa. Obowiązujące w kraju aktualnie ograniczenia i restrykcje najczęściej są postrzegane jako adekwatne do sytuacji.

Opracowała

Edyta Umańska